

VILÁGOS SÁG

I. ÉVFOLYAM

AZ ERDÉLYI MAGYAR DOLGOZÓK LAPJA

31. SZÁM

A szomszédság nevében

A kolozsvári Tizes Szervezet e napokban kimondta feloszlását s egy utolsó közleménnyel mintegy igazolni akarta múltbeli működését, bejelentvén egyben, hogy az önfelozlatott szervezet tagjai egy új egyesülésbe, a Szomszédsági Szervezetbe lépnek be, ahol a város román és zsidó lakosaival együtt kezdik meg újra szociális tevékenységüket. Persze, egészen más elbírálás alá esnek egy ilyen átalakulás, ha, mondjuk, ezelőtt félesztendővel történt volna meg... Ha a Tizes Szervezet akkor adta volna tagjainak azt a tanácsot, hogy a román, magyar és zsidó szomszédok bevonásával alakítsanak szomszédsági szervezetet, akkor most nem került volna sor a Tizes Szervezet feloszlására. Akkor valóban emondhatta volna magáról ez a szervezet, hogy a múltban is demokratikus tömörülés volt. A Tizes Szervezet feloszlását hírüladó közlemény erről a csekélységről ugyanis megfedekezett s ha már a jövőjét nem tudta biztosítani, igyekezett a múltját megszépíteni a „demokratikus” jelzővel. Mi azonban nem minden halottról valljuk azt, hogy vagy jót felőle vagy semmit. Az elhunytak után ugyanis igen értékes éleltanulások maradnak. A kimúlt Tizes Szervezet életben maradt tagjai pedig semmiesetre sem olvadhatnak be a Népvédelmi Egyesület új szomszédsági szervezeteibe azzal a tanulsággal, hogy az ő múltbeli tevékenységük demokratikus lett volna.

Semmiesetre sem volt demokratikus az, hogy a Tizes Szervezet nyilas csendőrtisztek uszító előadásain hagyta nevelődni tagjait. Semmiesetre sem volt demokratikus, hogy ez a szervezet télenül nézte a zsidó szomszédság gettóba hurcolását vagy a román szomszédság kiűldözését. És még kevésbé szolgálta a demokráciát az, hogy a Tizes Szervezet egyes tizedesei feljelentették és lefogták a valóban demokrata szomszédoknál menedéket találó zsidókat, meg a csendőrkopók elől bujkáló antifasiszta harcosokat. Ugyanez a Tizes Szervezet, amikor még a bécsi döntés előtt Magyar Népközösség cím alatt működött, e sorok íróját kizárta soraiból, Józsa Béla pedig a szigancával hurcoltatták el a népközösség alakuló közgyűléséről csak azért, mert azt kívántuk, hogy a vezetőséget valóban a magyar nép soraiból, a többséget kitevő dolgozó emberek közül választhassuk meg.

Ha mindezt nem tennék szóvá, akkor valóban csak a régi firma átmázolásáról beszélhetnénk, amikor a Tizes Szervezet tagjai a Népvédelmi Egyesület Szomszédsági Szervezetébe mennek át. Tudjuk, a régi tizedeseket fölülvizsgálják s ha múltbeli tevékenységük nem állja ki a demokráta bírálatot, akkor nem lesz helyük a szomszédsági szervezetben. Eppen így felül kell azonban vizsgálniuk gondolkodásmódjukat azoknak is, akik a Tizes Szervezetben jóhiszeműen demokráciának nézték a fasizmust. El kell ismernünk, a Tizes Szervezet sokat könnyít a szomszédság apró-cseprő bajain; gyűjtött, ad. között, hivat. los ügyeket intézett el az eifelében járattan kisembereknek, de mindez csak arra volt jó, hogy a tömegek ne lázongjanak a fasizmus ellen, hogy elvethetőnek lássák a régi rendszert. A

Három hadsereg indított nagy támadást a ruhrvidéki német erődállások ellen

A szövetséges csapatok a strassbourgi országúton haladnak előre

LONDON, november 23. (Reuter.) A nyugati arcvonalon a hat szövetséges hadsereg nagy offenzívája az elmúlt 48 órában újabb jelentős térfelnyerésre vezetett és megteremtette a német erődvonal széles szakaszán való áttörésre irányuló roham előfeltételeit. Patton tábornok 3-ik hadseregének jobbszárnya lendületesen tör előre a Saar felé és az amerikai csapatok 20 kilométeres fronton már német területen harcolnak.

Az I. francia hadsereg a felszabadított Mulhouse-on túl 40 kilométerre nyomult tovább észak felé és Colmar kapujába érkezett. Eisenhower tábornok ujonnan szerencse-kívánatait fejezte ki a nagyszerű legyőztényért. A Voguezekben az egész német arcvonal recseg-ropog. A 7. amerikai hadsereg gyors ütemben halad a hegylánc északkelet felé. Ezzel az előretöréssel megnyílt az út az alszászi síkság felé. A 7. páncélos hadsereg megkerülte a Voguezek északi nyulványát és rohammal elfoglalta Zaubera városát. Most a Strassbourgba vezető országúton nyomul előre és 25 kilométerre van a várostól.

Metzben befejeződtek a tisztogató műveletek. A szövetségesek fogságába került Titel német tábornok korábban a tarnopoli, majd a krakkói helyőrség parancsnoka volt.

A ruhrvidéki ütközetekben az amerikaiak leküzdve a németek kétségbeesett ellenállását, megindították nagy támadásukat a német erődművek ellen.

Metz és Eschweiler után Dürviss is a szövetségesek kezére került. Tovább északra a 9-ik hadsereg csapatait a németek V-2. fegyverekkel és szárnyasbombákkal akarták feltartóztatni, az amerikaiak azonban fokozatosan felgöngyöltették a német támaszpontokat és a veszélyt kiküszöbölték. A brit szárny Geilenkirchentől északra súlyos német ellentámadásokat vert vissza.

Hollandiában Roermond szakaszán a szövetséges csapatok lerohanták a Maastól északra lévő német hídfőállásokat és Yvelde felé előretörésük újabb tért nyert.

Egy londoni katonai szakértő a nyugati hadműveletek méltatása alkalmával a következőkben világítja meg e hadműveletek jelentőségét: A német vezérkar felfogása az volt, hogy lehetőleg minél kisebb véráldozattal fokozatosan kivonják erőiket és ezáltal a támadás lendületét lefékezzék. Az időnyeréssel a Rajna keleti partján akarták az új védőál-

lások kiépítéséhez szükséges időt biztosítani, de az is szándékukban volt, hogy a mostani őszi nagy csata elhúzása által az elkövetkezendő téli hadműveletek megindítását megakadályozzák. Ehhez az időnyeréshez feltétlenül a Siegrid-vonalat kellett volna tartaniok, ami az eddigi események tanúsága szerint nem sikerül. A szövetséges hadseregeknek a

Rajnaig történt előretörése időszerevé tette e terület hovatartozandóságának a kérdését is. De Gaulle kijelentette, hogy Franciaország számára a Rajna a biztonsági határ. Ezt Churchillnek is kifejtette múltkori látogatása alkalmával és reméli, hogy az erre vonatkozó érvei a közeljövőben történő moszkvai és washingtoni látogatás alkalmával is helyesítésre találjanak.

Speer német hadfelszerelési miniszter leszereli a magyar gyáripárt

MOSZKVA, november 23. A szovjet tudósító iroda hadijelentése: November 22-e folyamán csapataink folytatták Magyarországon támadó hadműveleteiket és elfoglalták Egerszólát, Gyöngyösoroszi, Gyöngyöstarján, Püspöki, Kisrede, Nagyrede és Hévízgyörk községeket.

A többi arcvonalon csupán helyi jelentőségű harc folyt.

November 21-én csapataink 43 német harcocsit semmisítettek meg és 7 német repülőgépet lőttek le.

LONDON, november 23. (Reuter.) Magyarországon az orosz front legmozgalmasabb szakasza még mindig a jobb szárnyon van. A Vörös Hadsereg erősen veszélyezteteti Egert Egerszólánál s 6 kilométerre áll a várostól.

Londonba érkezett moszkvai jelentések szerint a 9. magyar hadosztály

állományának 60 százalékát vesztette el. Az angol jelentés kiemeli, hogy a Budapest-Hatvan vasútvonal állandó tűz alatt áll s ennek mindössze 50 kilométeres szakja van a németek kezében. A szerdai hadműveletekben ezer német és magyar foglyot ejtettek.

Ugyancsak londoni jelentés közli, hogy a németek beismerték Tokaj elesését, amely jelentős közlekedési gócpont.

A londoni rádió katonai hírmagyarázója rámutat arra, hogy az oroszok Diósgyőr hétfőn jelentett elfoglalásával hatalmas csapást mértek Szalasiékra. Diósgyőr elfoglalása után nem kétséges, hogy rövid időn belül orosz kézre kerül Magyarország vas-, acél- és széniparának még megmaradt jelentős forrása, a salgótarjáni és rimamurányi ipartelep is. Ezek az északmagyarországi bányaterületek

alapvető tényezői voltak a magyar hadiiparnak. Elvesztésük után a legkisebb remény sem marad arra, hogy pótolni tudják a magyar fém- és hadiipart. A másik jelentős központ, Miskolc közvetlen veszélyben van s az ottani gyárakat az orosz támadás miatt a németek nem tudták leszerelni. Speer hadfelszerelési miniszter ezért vezérkarával legutóbbi magyarországi látogatása során a győri fémipari gyárak sürgős leszerelésén fáradozott. A győri gyárak gépeinek elrablása Magyarországot minden utánpótlási lehetőségtől megfosztja a hadiipar terén.

Ezzel összefüggésben a londoni rádió ismételtén felszólítja a honvédséget és a munkásságot, hogy minden megmaradt fegyverével, utolsó erőtesztésként forduljon a magyar nép igazi ellenségei, a németek ellen.

régi rendszer azéért tünt meg a Tizes Szervezetet, mert a maga kiegészítő szervének tekintette.

Javára írható a Tizes Szervezet tisztában látó tagjainak az is, hogy a Kolozsvár felszabadítása előtt való hetekben belekapcsolódní igyekeztek a németek ellen szerveződő antifasiszta mozgalomba. Mindez azonban nem szépihethi a Tizes Szervezet múltját. Aki ezt őszintén be nem látja, az előbb-utóbb elárulja magát mert igaz szívvel sohasem tud belefelekedni a román-magyar-zsidó szomszédság megszervezésébe.

Pedig ennek a munkának Kolozsváron igen gazdag hagyományai vannak. A harmincas években beléltott Munkás Segély szintén szomszédsági alapon szervezte a népvédelmet. Irodalma is van. Regény és társadalomrajz örökölte meg ennek a szomszédsági szervezkedésnek értékes tanulságait. Feltétlenül fel kell használni ezeket a tanulságokat. Tanulmányozásuk közben majd rádöbbennek a feloszlott Tizes Szervezet igazán jóhiszemű tagjai is, hogy milyennek kell lennie a valóban demokratikus szellemű szomszédsági szer-

vezkedésnek. És éppen, mert a szomszédsági szervezkedésnek ilyen gazdag tanulságai vannak, nincs mit tartani attól, hogy a „tizedesek” firmát mázsolhatnának át a Népvédelmi Egyesület segítségével. A Népvédelmi Egyesület vezetői kipróbált román, magyar és zsidó antifasiszták soraiból kerültek ki s eddigi tevékenységük biztosítékot nyújt arra, hogy a szomszédsági szervezet valóban a szomszédságra lesz. Magyaroké, románoké, zsidóké egyenlő jogon. A dolgozók jogon.

Magy István

Kolozsmegye földművesei kezükbe veszik a falusi közigazgatást

Vistán és Nádason megvalósult a népi önkormányzat

KOLOZSVÁR, november 23. Az a hamis propaganda, amely a magyar társadalom jelentős részét a multban félrevezette és a német hitlerista imperialista célok dicstelen szolgálatába állította, talán a falusi lakosság körében volt a leghatékonyabb. Itt tudott a legkönnyebben tábort szerezni magának a szóvirágos, olcsó és hamis hazafiasság. Az a hazafiasság, melynek gyökere és tápláló ereje nem a népek testvéri szeretete volt, hanem a legádázabb gyűlölködés. A falvak népéhez a multban igaz magyar felvilágosító szó el nem juthatott, mert a hatalmat bitórlók kakastollas csendőrsége éberben vigyázott a valóságos kínai falat rakott falvaink köré. Így népünknek nem volt lehetősége ahhoz, hogy egy új, demokratikus társadalmi rend és életforma lehetőségeit megismerhesse. Nem lehetett még sejtelle sem arról, hogy saját sorsát és ügyeit teljes szabadsággal önmaga is intézheti. Lelke mélyén azonban ott élt a vágy a demokratikus szabadság iránt. Igen, hiszen népünk multja, a románsággal való testvéri együttélésben eltöltött sok évszázad demokratikus alkatról tesz bizonyosságot. Nem egyszer voltunk tanúi annak, hogy a nép tájékozódott emberei milyen megdöbbentő csodálkozással és elkeseredéssel vették tudomásul azt, hogy egyszerűen megkérdésük nélkül erőszakolták a község nyakára vezetőiségüket.

Ilyen előzmények után jutott el végre saját sorsának irányításáig a két kalotaszegi falu: Vista és Nádas lakossága. Hosszu idő óta most történt meg először, hogy a nép az igazi demokraciának megfelelően, teljesen szabadon, maga választhatja meg saját vezetőit. Az út, amelyen ide eljuthatott, tele volt megpróbáltatásokkal. De ennek a földnek harcos multja is van, hiszen ez a vidék, a Kalotaszeg, adta Budai Nagy Antait is, a parasztlorradalmárt. Az utolsó próbatétel most ért véget, a román csendőrség kivonulásával.

E hó 19-én, vasárnap, megjelent Vistán Bojan Pavel vármegei tanácsnok és Covaci Mihail kiküldött és az ő jelenlétükben a falu megválasztotta községi vezetőiségét. A nagyjelentőségű községi közgyűlést a község részéről András Ferenc vezette le, aki a Magyar Dolgozók Szövetségének üdvözlését tolmácsolta a falu népének s a megyei kiküldötteknek.

Az ülésen Bojan Pavel vármegei tanácsnok, a kolozsvári munkásság börtönviselt, régi harcosa, arról tájékoztatta a község lakosságát, hogy a nép most és a jövőben mindig szabadon választhatja meg vezetőit. Bejelentését a község lakossága kitörő örömmel fogadta.

A közgyűlés ezután egy háromtagú jelölőbizottságot küldött ki. A jelölőbizottság javaslata alapján a községi és a községi tanácsba a következő földműveseket választotta be: Szallós Pál István, Kovács István proci, Kovács István bitankó, Szallós István suszter, Szallós Kis István, Mátyás János funtya, Szallós István puskás, Babán János, Kerekes János parca, Szigyártó János, Gergely János erdei, Szallós János mihók banosi, Mátyás István tita, Szallós János nánucse, Székely György, András János, Szallós János piluj, Simonka János, Sergyán János, Kovács István dombi, Székely József, Gáspár István piti, ifj. Gáspár András kokas, ifj. Székely István honvéd és Szekernyés Peterné Nyilas Ilona.

A községi tanács megválasztása után tanácsulést tartottak és a tagok megválasztották az előjáróságot. A választás eredményeképpen a tanács elnöke Mátyás István tita, titkár Székely József, pénztárnok Szallós István mihók banosi, bitó Kovács Ist-

ván dombi, kisbíró Szallós Pál István lelt. A gazdasági bizottságba Simonka Jánost, Mátyás F. Jánost és Székely Györgyöt, a közművelődési bizottságba András Jánost, Székely Jánost és Horváth Lajost választották meg. A községi bíró kíségetői Szallós Márton P., Szallós István P., Szallós Kis István és Kovács István P. lettek. Ellenőrök Kerekes János P. és Sergyán János. Az ifjuság képviselője ifj. Gáspár András K. és ifj. Székely János H., a női szervezőbizottság képviselője Szekernyés Peterné.

Végül a községi tanács elhatározta egy 50 tagú községi őrség felállítását. A községi őrség megszervezésével Székely József tanácsost biztatták meg.

A vistai választást másnap követte a nádasi. A nádasi választói ülésen is Bojan Pavel megyei tanácsnok és Covaci Mihail kiküldött képviseltek a megyét. Ducai Vasile, Danciu Gheorghe és Salanta Alexandru jelölő bizottsági tagok javaslata alap-

ján a közgyűlés egyénekenkénti szavazás után megválasztotta a földművesekből álló községi tanácsot.

Vista demokratikusan megválasztott magyar és Nádas ugyanilyen demokratikusan megválasztott román községi előjárósága példát mutathat most már egész Kalotaszeg, s a kolozsmegyei dombokon tul egész Észak-Erdély lakosságának a népi önkormányzatra. Ahol maguk a dolgozók veszik kezükbe sorsuk irányítását, ott aztán megszűnik már egy letűnt világ sovinsztájnak minden befolyása. Kalotaszeg magyar népe a vele együtt élő románsággal évszázadokon át volt békés testvériségben. A történelemben egyetlen eset sincs arra, hogy ezen a földön maguk a földművesek is valaha szembekerültek volna egymással a hitleri idők árnyas praktikái előtt. Most, hogy a földön a rögök örök rabja, a paraszt, felemelkedik és átveszi a közigazgatást, nem kell félnünk többé az elmúlt évek és hetek véres megpróbáltatásaitól.

Sarlós-kalapácsos fejfát emeltek a munkások Józsa Béla sirja fölé

KOLOZSVÁR, november 23. Verőfényben gyülekezett tegnap a Józsa Béla-émlékbizottság a házsongárdi temető bejáratánál. Ujabb és újabb küldöttségek hozták el vörös szalagos koszorúikat, egy kommunista munkáscsoport ásóval-csákánnyal a vállán jelent meg, valaki közülük hatalmas faragott fejfát cipelt. Egy évvel ezelőtt senki sem jelenhetett meg a magyar királyi belügyminiszteri nyomozók áldozatának temetésén a családtagokon kívül, de ma, Józsa Béla vértanu-halálának első évfordulóján, elzarándokoltak a temetőbe a hatóságok, a munkásság, az együttélő kolozsvári nemzetiségek, az üzemek, az intézmények, a politikai pártok, szakszervezetek és demokrata egyesületek képviselői mind. Ahogy körültekintünk a gyülekezőkön, szinte az az érzésünk, hogy ez az első alkalom, amikor az új, demokrata Kolozsvár teljes arculatával jelenkezik.

Csendben indul meg a menet a hegynek, végig a cimeres kripták előtt, fel a magasba, a katonai temető frissen ásott sirjain tul az egyszerű és szegények temetőjébe. Az egyik siron hervadt koszorúk. Néhány héttel ezelőtt ide földelték el Nagy Józsefet, a Gestapo áldozatát... Előre sietnek a csákányos-ásós munkások Józsa Béla sirjához, s míg hangtalanul felzárkózik a kiküldöttek gyűrűje, szorgalmas kezek kiemelik helyéből a régi fejfát, s elhelyezik az ujat. Ótágu csillagban sarló és

kalapács, a munkások és földművesek jelvénye szökik magasba, alatta a vértanu neve és a sokatmondó felirat: „A béke és szabadság mártírja.”

A Józsa Béla-émlékbizottság nevében Balogh Edgár, a Világosság szerkesztője mondott néhány kereketlen szót az illegális békepart hősről, a munkásharcosról, aki szembe mert helyezkedni a Szovjetunió szabad népei ellen indított rablóhadjárattal, s ifjú életét adta az eljövendő felszabadulásért. Dr. Vescan Teofil a Kommunisták Romániai Pártjának harcos üdvözlését tolmácsolta az új fejfa s a koszorúkkal teljesen elborított sir előtt. Józsa Béla életével s halálával örök példát adott arra, hogy milyen az igazi kommunista munkásharcos.

Siró asszony mondott köszönetet el-elcsukló hangon a megemlékezésért: özvegy Józsa Béláné. „Most már tudom, hogy érdemes volt küzdened!” — kiáltotta a sir felé.

A napfényben egész Kolozsvár látszik a sir mögött, ki a Kerekdombig és a Hóstatig, ahol a hős népet szervezte és vezette, s ide látszik a sikon Szamosfalva is, ahol halálra kintak. Mintha a ragyogó természet is engesztelne és vigasztalna. Ez a föld, ez a város felszabadult. A vér anu sirjánál szabadon szárnyalhatott fel a régi titkos dal: „Fel, fel, ti rabjai a földnek...”

Mega akult az észak-erdélyi Román Demokratikus Szövetség

KOLOZSVÁR, nov. 23. Hosszas és gondos előkészítés után az észak-erdélyi román értelmiség a munkás-, iparos-, kereskedő és földműves társadalommal vállvetve megalakította az észak-erdélyi Román Demokratikus Szövetséget. Az alakuló közgyűlés az Albina bank helyiségében folyt le a két egyház vezetői, továbbá több ügyvéd, orvos, tisztviselő és a társadalom legszélesebb rétegeinek képviselői előtt. Nagyszámban vonult fel az ülésre a kolozsvári román ifjuság is. A felbadított Kolozsváron ez volt az első tömegmegnyilatkozás a románság részéről.

Sava Vasile egyházi tanácsos el-

nöki megnyitójában vázolta a szövetség céljait. Hangsúlyozta, hogy az együttélő nemzetiségek között a tulsúlyban lévő románság számára a felszabadított Észak-Erdélyben szükség van olyan átfogó szervezetre, mely teljes mértékben képviseli érdekeit. Ennek az új szervezetnek a soraiban csak demokratikus meggyőződésű polgárok tevékenykedhetnek. A mai idők demokratikus szellemének megfelelően a szervezet működésében a polgári szabadság kell, hogy megnyilatkozzék. Munkálkodnia kell az együttélő összes nemzetiségek közötti megértésért és azok jogainak érvényesítéséért.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a Szövetség irányelveit és ki-mondotta megalakulását.

A jelölőbizottság kiküldése után Vescan Teofil főispán is megjelent a gyűlésteremben. Az üdvözlésekre válaszolva hangsúlyozta, hogy ezekben a nehéz időkben a köz érdekeit szolgáló együttműködésre van szükség. Szűnjék meg a háboruokozta károk feletti siránkozás és panasz, mert ujjaépíteni, új életet teremteni csak kitartó munkával és mindnyájunk áldozatvállalásával lehetséges. Felhívással fordult minden jó románhoz, hogy támogassa a megye érdekében és javára kifejtendő erőfeszítéseit.

Ezután Curea Laurentiu egyháztanácsos javaslatára a közgyűlés a Gestapotól elhurcolt Hatieganu Emil választotta meg diszelnökéül. Egyhangú szavazattal vezető bizottságot alakítottak, amelyben valamennyi román intézmény, társadalmi osztály képviselve van.

Sava egyháztanácsos zárószóiban a hála hangján emlékezett meg a szovjet és a román hadseregről, majd tolmácsolta a közgyűlés ragaszkodását és elismerését Mihály király iránt, akinek megértő törekvései révén az augusztus 23-iki aktus megvalósult. A közgyűlés ezután lelkesen éltette Sztalin marsallt és a szövetséges nagyhatalmak vezetőit.

A közgyűlés végén végrehajtó bizottság alakult. Elnök Coza Aurel tanár, alelnök Sava Vasile egyháztanácsos és Strambu Grigore kánok, főtitkár Giurgiu V. György, titkár Ropan György és Erdeli Vasile, pénztáros Anca Paul, ellenőr Pop Gheorghe.

Az új román demokrata egyesület örömmel üdvözli a demokrata kolozsvári magyarság is, abban bízva, hogy az új szervezet őszinte egyetértésben a MADOSZ hasonlóan nemzetiségi jellegű, magyar népi tömörülésével szintén a munkásmozgalommal keres szoros érintkezést s cselekvő részt vállal minden demokrata erő egyesítésében.

„Adjatok tejet...”

Láttál-e már édesen mosolygó egészséges gyermekarcot? Láttad-e már a rózsákat és a mosolyt eltűnni ugyanarról? Fáj még el is képzelni, hát még látni. Különösen, ha azt tudjuk, hogy mindezt az éhség okozza. A kis száj sira görbül és enni kér: „Adjatok tejet...”

Az egyik bérház kapualjában nagy tömeg szorong. A kör közepén falusi ember és „suba alatt” árulja a tejet csekély 4 pengőért. A kapu előtt fiatal asszony áll, könny csillog a szemében.

— Miért sir? — kérdezem.

— Mert nem tudom, mit tegyek, — válaszolja — vegyem meg ezt a pancsolt drága tejet a gyermekemnek vagy ebédet főzzek kevéske pénzemből? Kettőre nem jut.

Mit tanácsoljunk? Vagy teljesen tanácsalanná váljunk? Mégis nézzük meg, mit tehetnénk?

1. Minden faluban legyen egy gazda, aki a tejet összegyűjti a gazdáktól és be is szállítja.

2. A városban legyen egy központi elosztó gyermeknek, belegek, körházak részére.

3. A tejet a központ ellenőrzés és vizsgálat után vegye csak át.

4. Csak hatósági igazolvánnyal el-látott tejes hozhassa be a tejet.

5. A falvak és gazdák látogatására tejjellenőrök kiküldése.

Tehát nem kívánunk mást, mint egy tejszövetkezet felállítását. Be-kapcsolva Kolozsvár környékét. Így a gazdákkal sem történnék meg az, hogy aki tulajdonképpen a tejet adja, fillérekkel, míg az ugynevezett tejesek tetszés szerinti összegeket tesznek zsebre. Miért ne lehetne megszervezettel, maximális áron tejhez jutni, ha teketén ugyis van tej?

Ne hagyjátok eltűnni az egészség rózsáit a gyermekek arcáról. Mit ér a munkánk, melyet elkezdünk egy új világ építésére, ha nem lesz, aki folytassa? Gondoljatok a sirva kérő szájacskára: „Adjatok tejet!”

A Szovjet hatalom alapja az ipar

A Szovjetunió több mint két évtizeden keresztül majdnem tökéletesen elzárva élt a világtól. Titokzatos mesék keringtek arról, hogy a szocialista birodalomban eddig szinte elképzelhetetlen méretű építőmunka folyik. Voltak, akik ezt valóban hitték, de még többen akadtak olyanok, akik csak lenézően mosolyogtak. Egyszerűen nem hitték azokban a csodákban, amelyeket a Szovjetek elképzelhetetlen munkaadományeiról hirdettek. A Szovjetunió maga nem sokat törődött azzal, hogy mit beszél, vagy mit gondol a külföld. A munka folyt tovább, minden harsszó propaganda nélkül, de annál lázasabb tempóban.

Végül aztán eljött az ideje annak, hogy a többé-kevésbé támaszkodó külföld is meggyőződhessék arról, micsoda elképzelhetetlen méretű szervező és termelő munkát végeztek a tanácsköztársaságok területén. A német Wehrmacht rövidlátó vezetői azt képzelték, hogy a nyugati iparvidék tönkretételével halálos csapást mértek a szovjetiparra. Saját bőrükön kellett azonban tapasztalniuk, hogy katasztrofálisan tévedtek. Sztalingrádnál állottak a németek, amikor a szovjet hadiipar új hadsereg számára varázsolt elő tökéletes felszerelést. Hogyan volt ez lehetséges? Erre csak két évtized kemény, pillanynyi pihenést sem ismerő, tervszerű munkája lehetett a válasz. Ez a szovjetipar regénye.

A cári időkben

Oroszországnak alig volt ipara. Nehéziparral pedig, alig lehetett beszélni. A nagy október forradalom után tehát szinte a semmiből kellett felépíteni az új ipart. A munkatev első pontja a régi ipartelepök helyreállítása volt. Elsőnek az ipari termelés előfeltételét képező szerszámgyártás indult meg.

1920-ban dolgoztatta ki Lenin az ország villamosítására vonatkozó hatalmas terveit. Nyomban ezután a közlekedési hálózat kiépítésére fordítottak figyelmet. Csak így, az előfeltételek megteremtése után kerülhetett sor arra, hogy megkezdjék lerakni a szovjetipar alapjait. Az új ipar első lépéseit 1925-ben tette meg. Sorozatosan épültek az új erőművek, az új gépkocsit- és traktorgyárak. 1926-ban máris túlhaladják a világháború előtti termelést, 1929-re pedig kétszeresét érik el annak. Különös gondot fordítanak a szakmai utánpótlásra. Műszaki iskolákat, műegyetemeket szerveznek, úgyhogy rövidesen minden munkahelyre jól képzett szakembereket tudnak állítani.

A Szovjetunió

Kommunista Pártjának XVI-ik kongresszusán meghirdetik az első öt éves tervet. Az egész birodalom egyetlen hatalmas műhellyé válik. Gombamódra nőnek ki az új üzemek a földből, köztük olyan hatalmas arányúak, mint a sztalingrádi és cseljabinszki traktorgyárak és a magnitogorszki üzemváros. Az első öt éves tervben kitűzött célt az előírtnál jóval hamarabb elérték. Ezek alatt az esztendő alatti ment végbe a nagyváltás. A Szovjetunió mezőgazdasági országból ipari állammá let.

Nyomban ezután meghirdették a második öt éves tervet. Ennek az volt a célja, hogy műszaki alapokra helyezze át az egész nemzetgazdaságot. Ennek során született meg a

szlachanovista mozgalom, mely a nagyobb műszaki tudás, nagyobb ügyesség és nagyobb szorgalom révén az eddigi jelentékeny mértékben meghaladó munkaeredmények elérését tűzte ki céljává. 1937-ben a második öt éves terv célkitűzéseit is meghaladták. A termelési eredmények ötszörösén túlléptek az 1928-as évit. A Szovjetunió az Amerikai Egyesült Államok után a második helyre emelkedett a termelés mennyisége tekintetében.

A harmadik öt éves terv

keretében Sztalin az ipari termelés további fokozását írta elő. Így a hitlerista támadóháború kezdetén az 1913-as eredmények tizenkétszeresét érték már el.

Így vált a Szovjetunió két évtized alatt félelmetes ipari hatalmassággá. A gépgyártás terén már 1938-ban a legelső helyen állott a világon. Egész sor új iparágat teremtettek meg és megszervezték a teljes együttműködést az egyes iparüzemek között. Az ipari termelés súlypontját nyugatról keletre helyezték át. Az Uralban, Baskiriában, Kazakisztánban, Georgiában, Üzbegisztánban, Turkesztánban a hatalmas ipari üzemek egész sora keletkezett. Leninnek az volt az álma, hogy százezer traktossal szerelje fel a mezőgazdaságot. Sztalin ezt nemcsak megvalósította, hanem

alaposan túl is szárnyalta. 1940-ben ugyanis 523.000 traktor és 180.000 aratógép dolgozott a mezőgazdaságban.

A hitlerista rablóhadjárat megindulása után az ipart szinte egyik napról a másikra teljesen a háború szolgálatába állították. A Vörös Hadsereg ellenállásának és későbbi lendületes előretörésének éppen a hátrország tökéletes ipari és mezőgazdasági megszervezése volt a magyarázata. E tökéletes előkészület nélkül aligha lehetett volna szinte hetek alatt áttelepíteni Ukrajnából hatalmas üzemeket az Ural vidékére és megfélemlő, tökéletesen képzett műszaki munkások nélkül megint csak lehetetlen lett volna két-három hét alatt ismét megindítani a munkát. Jellemző például, hogy a zaporozsjei Engelsüzemét új telephelyére való megérkezése után 20 nappal máris üzembe lehetett helyezni.

Most, a Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetségének teljes felszabadulása után, miáltal egyre fokozzák a hadianyagtermelést, már neki is láttak a németek által elpusztított területek újjáépítésének.

A szovjetipar tehát ebben a háborúban ragyogóan megállotta helyét, bebizonyítva nemcsak élelképességét, hanem azt is, hogy a szervezett dolgozók elszánt akarata és törhetetlen munkaejeje minden nehézséget le tud gyűrni. (n. e.)

Hitler mondotta...

1941 nyarán, egy hónappal a Szovjetunió ellen indított támadás után: „Kijelenthetem, hogy az ellenség erejét megtörtük és egészen biztos, hogy sohasem fog tudni felemelkedni.”
Egy évvel később, Sztalingrád elvéste előtt: „Amit egyszer meghódítottunk, azt meg is tartjuk. E felől

mindenki nyugodt lehet.”

Sztalingrád után: „Akárhol keresik az angolok a partraszállást, biztosíthatom Churchillt, hogy örülhet, ha a parton kilenc órán keresztül megkapaszkodhat.”

És mit mond Hitler ma? Ma hallgat.

A városi tisztviselők egy napi fizetésüket a vasutépítőknek adják

KOLOZSVÁR, november 23. Az ideiglenes városi tanács szerdán délután sok tekintetben jelentős gyűlést tartott. Az ülés megnyitására Bugnariu Tudor polgármester román nyelven és Nagy István sajtóügyi tanácsos magyar nyelven emlékeztek meg Józsa Béla mártírhálálának egy éves fordulójáról. A tanács megilletődéssel hallgatta a megemlékezést s egyperces néma felállással adózott a tragikus halállal elhalt munkásvezér emlékének.

Pocol Viktor dr. tanácsos, a lakásügyi és menekültügyi hivatal megbízott vezetője, a módosított lakástörvénytervezetet terjesztette a tanácsülés elé. A rendelet kiterjed a zsidók lakásaikba való visszahelyezésének módozataira, valamint a visszatérő román menekültek lakáskérdéseire is. Ezzel kapcsolatban javasolja, hogy az üzlet- és iparendélyjuttatások során a városi tanács gondoskodjék üzlet- és iparendélyekről mindazon visszatérő románok számára is, akik innen bizonyos körülmények miatt elmenekültek voltak kénytelenek.

Timofi György tanácsos teljes mértékig helyeselte Pocol Viktor dr. előterjesztését, csupán annyit kívánt megjegyezni, hogy a városi tanács csak azoknak a visszatérő románoknak juttasson üzlethelyiséget, illetve iparendélyt, akik a romániai purifikáló bizottság megállapítása szerint tisztá demokrata érzelműek. Ezek között is három kategória betarását javasolta. Először azok kapják meg, akiket a tanácsista hatóságok éppen demokrata magatartásuk miatt üldözték el, másodsorban, akik elvesztették iparukat és csak harmadsorban azok, akik 1940-ben elmenekültek és most

visszatérnek.

A városi tanács foglalkozott a moziengedélyekkel kapcsolatban befutott felelőzések kérdésével is. Több, állítólag itt tartózkodó mozi tulajdonos felelőzést adott be amiatt, hogy a mozikat a Szakszervezeti Tanács gondnokság alá helyezte. A városi tanács ezzel kapcsolatban úgy határozott, hogy a moziengedélyeket saját kezelésébe veszi.

Timofi György tanácsos drámai beszédben mutatott rá ezután a legtöbbit dolgozó vasuti munkásság tarthatatlan helyzetére és ellátási nehézségeire. Utalt arra, hogy hetek óta nem tudnak kellő mennyiségű élelmet biztosítani, a gyermekek nem részesülnek megfelelő orvosi kezelésben s így máris járványos betegség gyanúja tapasztalható. A vasuti munkásság éjjel-nappal dolgozik s ma jórészt lábellen nélkül van. Mérnökök is vannak, akik ilyen okok miatt nem tudnak résztvenni a munkálatok vezetésénél. Éppen ezért javasolta, hogy a városi tanács a bajok orvoslására a lehetőleg szerint legsürgősebben állítson fel egy népkonyhát, a gyermekek részére küldjön ki orvost és járjon el a Dermatológus igazgatóságánál a munkásság lábellenkérésének megoldása érdekében.

Többek hozzászólása után a városi tanács elhatározta, hogy minden eszközzel a vasuti munkásság megsegítésére siet, hiszen éppen a vasut elkészítése révén remélhető a város közellátási kérdéseinek megoldása is. Addig is, amíg intézményesen segíteni tudnak, egyhangúlag elhatározták, hogy a város minden tisztviselője és alkalmazottja egy napi fizetését juttassa el a vasutasok számára.

Felhívás demokratikus együttműködésre

A Kommunista Romániai Pártjának északerdélyi vidéki bizottsága ezennel felhívja a Romániai Szociáldemokrata Párt, az Egyesült Szakszervezetek, az Unionea democrată română din Ardealra uliberat, a Magyar Dolgozók Szövetsége, a Zsidó Demokrata Néphözötség, az Ekések Frontja, az Unionea Patrioșilor s a Népvédelmi Egyesület kolozsvári bizottságait, hogy legálább három-három teljhatalommal felruházott kiküldött révén sziveskedjenek kétfőn, november 23-án délután 3 órakor egy közös megbeszélésen résztvenni. A megbeszélés színhelye a város háza tanácssterme.

Kérjük a meghatalmazottak írásbeli megjelölését.

A megbeszélés tárgya egy őszinte és demokratikus együttműködés kidolgozása a felszabadított Erdély problémáira való tekintettel.

A Kommunista Romániai Pártjának északerdélyi vidéki bizottsága

MI TÖRTÉNIK A NAGYVILÁGBAN?

Jugoszlávia

A Moszkvában tartózkodó Subasics dr. jugoszláv államelnök szerdán kihallgatáson jelent meg Sztalin marsallnál, majd a jugoszláv nagykövet jelenlétében újabb megbeszélést folytatott Molotov külügyi népbiztossal.

Dánia

Tovább folyik a dán hazafiak küzdelme a német megszállók ellen. November 15-én 3 ujonnan épített hajót süllyesztettek el, a napokban pedig 1200 pisztolyt és nagymennyiségű lőszert zsákmányoltak a kopenhági lőszerraktárból. A németek megtorlásképpen sok közéleti férfit tartóztatnak le.

Olaszország

Quaroni lett a moszkvai olasz nagykövet. A Szovjetunió a kinevezést elfogadta.

Egyesült Államok

Az északamerikai ipari és gyárimunkások szindikátusa, melynek 13 millió szervezett tagja van, nyilatkozatot adott ki, s abban leszögezi, hogy a háború folytatását minden erejével támogatja. Az árak és bérszponyok kérdését közösen fogják meg tárgyalni.

Irán

Tcheránban kormányválság volt. A sajtó követeli a régi kormányokban tárcát viselt miniszterek lemondását és határozott szovjetbarát politikát.

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság felhívása

A Szovjetoroszország, az Angol királyság, az Amerikai Egyesült Államok és Románia kormánya között létrejött fegyverszüneti szerződés 5. pontjának értelmében azok a szovjet állampolgárok, akiket a németek erőszakkal elhurcoltak Németországba, illetve a németek által megszállt területekre, továbbá azok a szovjet állampolgárok és katonák, akik fogságba kerültek, jelentkezzenek összeírásra a Szövetséges Bizottságának kolozsvári képviselőleténél az Egyetem-utca 1. sz. alatt.

Az összeírás napjától kezdve mindezenek a szovjet állampolgároknak biztosítaniuk az élelmet, lakást és ruházatot.

A Bizottság felhívja az illetékesek figyelmét arra, hogy azokat a személyeket, akik a Szovjetunió és a szövetséges nemzetek állampolgárait az összeírástól visszatartják, felelősségre vonják.

Felelősségre vonják azokat a szovjet állampolgárokat is, akik esetleg önként nem jelentkeznek az összeírásra.

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság megbízásából:
ZINCSIS Örnau.

FELSZOLÍTOM

mindazon személyeket (egyész személyek már ismeretesek előttem), akik Széchenyi-ter 5-26 az. i. m. lakásomból 1. év május 1. óta barmety címen bármít is elvittek vagy falura küldtek, vagy tudtak ezek elviteléről, hogy haladéktalanul juttassák vissza, mert elle. kez. esetben utasítási segédlettel fogom felkutatni azokat és a törvényes eljárás megindítom ellenük.

Rados Mavó

HIREK

A NÉPVÉDELMI EGYESÜLET GYÜJTÉSE. Ma, november 24-én a kolozsvári Népvédelmi Egyesület gyűjtői elindultak a népvédelmi Egyesületet s a vasútépítők részére gyűjteni. A gyűjtőket igazolvánnyal látták el. Kérjük kivétel nélkül mindenkinék a támogatását.

A Népvédelmi Egyesület

Kós Károly és Balogh Edgár közírók az Apácai Csere János Népakadémia rendezésében folyó hó 25-én, szombaton délután 3 órakor „Az erdélyi népek együttélése” címen a MADOSZ helyiségében (Farkas-utca 7) előadást tartanak.

Dr. PUSKAS GYÖRGY gyermekgyógyász szakorvos rendel d. u. 2-3-ig a Gyermekklinika, Mócsok-u. (volt Mussolini-u.) 68 sz.

A szegénysorsúak tüzfűje, 5000 métermázsza tűzfűt ajándékozott Kolozsvár szegénysorsú lakosságának a római katolikus Egyházmegyei Tanács s a szentjánoskúti erdőből kitermelt készlet egy másik jelentős részét a városnak adta át hatósági áron, csak a legszükségesebb mennyiséget tartván meg magának. Sajnos, meg kell itt állapítanunk, hogy a szállítási nehézségek miatt az erdőben tárolt fakészlet napról-napra fogy. Illetéktelen személyek kihasználván a kedvező alkalmat, a jelentékeny részét elhordják és többszörös áron adják el a városban, pedig megőrzése most már általános közérdeke volna. A város vezetőségének a fa védelméről a legszorgalmasabban gondoskodnia kell, különben a szegénység nem látja hasznát a neki juttatott ajándéknak.

Orvosi hír. Dr. Bruckné Pallos Marianna, Rákóczi-ut 26. szám alatt rendel 3-4-ig.

TOVÁBBRA IS ÉRVÉNYBEN MARAD A SZÁMOLÓLAPILLETÉK. A pénzügyigazgatóság tudomására hozza mindazoknak, akik a fennálló törvényes rendelkezések értelmében számlólapilleték fizetésére vannak kötelezve, hogy 1944. december 1-től kezdődően törvényes következmények terhe mellett kötelesek a számlólapokat minden egyes eladásnál kiállítani és a vevőnek átadni. Számlólapokat a pénzügyigazgatóság földszinti 1-es számú szobájában, készpénz ellenében kell, a hivatalos órák alatt beszerezni úgyhogy 1944. december 1-én az illetékek beszédése akadályba ne ütközzék.

Orvosi hír. Dr. Varga Emília fogszakorvos rendeléseit újra megkezdte Unió-utca 8. szám alatt 3-5 óra között.

Az állami kereskedelmi leányközpont és női tanfolyam tanulói november 2-én, szombaton reggel 9 órakor jelentkezzenek a Malom-utca 25. szám alatt. Igazgatóság.

Ertesítés. Kolozsvár város I. fokú iparhatósága. Szám: 108.502-1944. Az I. fokú iparhatóság Princz Lajos kolozsvári lakost a „Szittyá” r. t. kolozsvári céghez vállalatvezetőül kirendelte és a cég szövegét „Bognár és Szántó” r. t.-ra visszaállítani engedélyezte.

Gépkocsibalást áldozata lett egy ismert kolozsvári orvosnő. Tragikus körülmények között halt meg dr. Friedmann Julia közismert kolozsvári orvosnő. Pénteken este beteghez sietett s a sötét utcában egy elhaladó gpkoci halálra gázolta. A város társadalma általános részvételre fogadta a közszeretnek örvendő orvosnő tragikus halálhírét.

A Vásárfelügyelőség felhívja mindazokat a gyümölcs, zöldség, tejtermék, virágárusokat és östermelőket, akik a Deák Ferenc-utcai piacra kaptak helyi jogot, hogy szombaton 10 órakor tartózkodjanak elárúsító asztaluknál végleges beosztásuk rendezése céljából. Heltal-piaci teriek ugyanazonnap 12 órakor, a Dermata-piaciak kedden 9 órakor, a Szent-háromság-teriek ugyanazonnap 10 órakor, a vasúti térségen árusítók 11 órakor. Mindannyian hozzák magukkal igazolványukat.

Legujabb

Párttagokat toboroznak a náci a hadsereg soraiban

LONDON, november 23. (Reuter) A német fegyveres erő tagjainak engedélyt adtak, hogy csatlakozzanak a nemzeti szocialista párthoz. A náci kormányzat sürgető felhívásokban szólítja fel őket a belépésre. A harc-kép-telen katonákat azzal biztatják, hogy mint párttagok pártvezetőkkel léphetnek elő. A felhívás egyik mondata így szól: „Álljon előttünk ragyogó példaként a Führer, aki sohasem volt más, mint politikus és katona...” Ezzel összefüggésben Londonból jelentik, hogy az olasz köztársasági hadsereg tisztikarának 50 százalékát kizárták, mert fasiszta szempontból nem voltak megbízhatók.

FELHÍVÁSOK

A Magántisztviselők Szakszervezete felhívja a magántisztviselő munkaadóit, hogy pénteken 3 órakor a Szaktanács helyiségében tartandó munkabér tárgyalásokra megbízottait küldjék el.

Kolozsvár város Kézimunkások Szövetkezte törvényes következmények terhe mellett felhívja mindazokat, akik a szövetkezet útján juttatásban részesültek és tartozásuk van, 8 nap alatt a vonatkozó kötelezvényrel és az összes nyugtákkal jelenjenek meg a szövetkezet irodahelyiségében (Magyar-u. 47-51.) a hivatalos órák alatt 8-1-ig.

Cipésmesterek figyelmébe! Pénteken, 24-én délután 2 órakor munkabér- és cipők előállításai árainak kérdésében szíveskedjenek megjelenni az Ipartestületben. Pontos megjeleneést kér az előjáróság.

AZ ÉPÍTŐMUNKÁSOK ácsszakosztálya vasárnap 9 órakor alakuló ülést tart Kossuth Lajos-utca 32 alatt.

A KOLOZSVÁRI ÜGYVÉDI KAMARA rendkívüli közgyűlését hivatalos helyiségében november 30-án 9 órakor tartja meg. A közgyűlés tárgya: választmány, tisztikar, fegyelmi bíróság, összeférhetetlenségi és helyi bizottságok ittlelő tagjainak lemondása és új választás megejtése.

Apróhirdetések

Adás-vétel

KANDALLÓ sürgősen eladó. Papp Kálmán kályhás, Dózsa György-u. 6. 783

KOMBINÁLT gyermekkosci eladó. Gyulai Pál-u. 26. 782

EGY női és egy gyerek télikabát teljesen jó állapotban eladó. Értekezni Deák Ferenc-utca 1 sz., Görög fordítóirodában. 781

„SINGER” szűllyeszítő varrógép eladó! Deák F. u. 46, l. ajtó 3, d. e. 11-2-g. 777

EGY használt, sima bőrv. rrgép eladó. Budai Nagy Antal (volt Honvéd)-utca 55 sz. Nemeszl. 184

Géprések, öntődei áruk megrendelésével keresse fel a
VASIPARI R. T.-ot,
Csepel-u. 3.

ELADÓ egy gyalupad és egy kisebb vaság. Értekezni Deák Ferenc-utca 2 sz. alatt. 780

ANGORAFONAST vállalatok. Gyöngyvirág utca 15. Bulgária-telep. 778

JÓKARBAN lévő kétkerekű taligát keresünk megvételre. Cim: Fenyves R. T., Király-u. 18 sz. 770

TÖRZSKÖNYVEZETT angoranyulak ket-reccel együtt eladók. Papp-u. 38. 805

KERESEK megvételre egy mad. rn. jókardonban lévő hálészobabútor. Cim: Rátz ékszerész Ko. oszvár, Szabadság-tér 9. 816

FÉRFI KALAP
tisztítást, vasalást, kisebbítést-nagyobbitást, festést és formálást vállalunk
Nagy Mihály és Fio Oszkár
kalaposmesterek. - Szabadság-tér 8.

KERESEK megvételre látszerész-vágógépet és refraktormétert, valamint egyéb számszámokat. Cim: Rátz ékszerész Kolozsvár, Szabadság-tér 19. 816

VESEK új vagy használt gépszíjat 20-120 m/m-ig. Léber sodronyüzem, Széchenyi-tér 33. 813

ALIG használt gyapjú férfi télikabát eladó. Mócsok-utja 37. ajtó 2. 814

EGY mély gyermekkosci, jó gumikkal, sürgősen eladó. Högyes-u. 30 sz. 817

JÓKARBAN lévő női Singer-varrógép eladó. Cim a kiadóhivatalban. 818

ELADÓ kétszemélyes rekamte, kétkarikkás gázrezsó tartálytal, egy kis románcozott pikoló sparhet, egy gömbös villanylámpa. Il. ker. Tiborc-utca 5. 820

UJ szénprések eladók. Papp karosszérgyártó, Budai Antal-utca 122. (v. Honvéd-u.) 816

FEKETE csikobunda muffal és sapkával, új állapotban eladó. Cim a kiadóban. 815

ELA. Ó egy Singer-varrógép és szolon, jó állapotban. Kuun Géza-u. 10, földszint 806

SÖTETEK, modern, mély gyermekkosci eladó. Magyar-u. 103. 821

EGY új konyhaberendezés eladó. Ugyanott egy jó csatlakozóval való fűrészlet (stannolnak belevették). Mócsok-utja (v. Mussolini) 64. Fűzesry. 825

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbőlyegyet, régi levélborítékokat bárkinél előnyösebben vásárolunk. Herczegné bélyegkereskedése, Dávid Ferenc-utca 12. szám. 341

BUTORVÁSÁRLÓK figyelmébe! Üzletemet Deák Ferenc-utca 44 szám alatt ismét megnyitottam. Sajátkészítményű finomkivitelű háló, kombinált szoba és konyhabutoraimat mielőtt bárhol vásárolna, okvetlenül tekintse meg. Megrendeléseket felveszek. Wolff Sándor műasztalos 730

SPORT gyermekkosci eladó. Malom-utca 27. Kissnénél zörgetni. 768

FOGORVOSI berendezési tárgyakat, műszereket, anyagokat, laboratóriumi berendezési tárgyakat, háromnegyed loerótól fél loerős motorokat keresek sürgősen megvételre. Külön darabokat is veszek. Cimeket a kiadók kérek „Fogorvos” jel-igére. 763

ARANYHEGYÜ töltőtollakat veszek. Fülöp Kálmán töltőtoll-üzeme, Deák F. u. 22 szám. 766

KIVÁNDORLÁS miatt sürgősen eladó komplett konyhaberendezés, kü. önböző butorok, varrógép, női ruhák, ágynemű, lehetőleg egy tételeben vagy darabonként. Széchenyi-tér 5, Sámuel. 723

ELADÓ ajtók, ablakok és konyhaberendezések. Dohány-u. 2-4 szám. 722

Állást kaphat

BEJÁRÓNÓT félnapra azonnal felveszek. Jeneiné, Széchenyi-tér 40, emeleten. 786

TA ULÓKAT fizetéssel felvesz kötött-árugyár, Eötvös-utca 32. Jelentkezni 8-3-ig. 821

TANULÓLEÁNYT felveszek fehérneművarrodába. Hunyadi-tér 17. 705

Lakás

EGY üres szoba kiadó a város központjában, konyhahasználattal. Széchenyi-tér 40, II. em. ajtó 1. 789

KIADÓ kettő szoba, konyha, speiz, előszoba, nagy kerttel, esetleg anélkül. Külön telek. Értekezni Báthori-u. 7. 822

KÜLÖNBEJÁRATU, szépen butorozott szoba, esetleg két szoba fürdőszobával kiadó. Cim a kiadóban. 823

KÖZPONTBAN, különbejáratu, modern szoba azonnal kiadó. Dávid Ferenc-u. 13 szám. 826

KERESEK üzlethelyiséget központban, könyv- és papírkereskedés részére, e. etleg betársulnék hasonló üzletbe. Érdeklődni Alkony-utca 10 alatt. 819

KÖZPONTBAN 2 szoba, konyha, parkettes, fürdőszobás lakás kiadó. Malom-u. 27. 811

ALAGSORBAN, műhelynek nagy, világos helyiség a Fürdő-utcában kiadó. Érdeklődni Mócsok-utja 110, 2-3 között. 801

KIADÓ központi fekvésű, 5 szobás, összkomfortos villa. Cim a kiadóban. 801

KIADÓ kisebb családnak szoba, konyha, Méhes-u. 2. 801

KIADÓ, esetleg eladó egy szoba, konyha, speizes mellék püetek, gyümölcsös, veteményes kert és szántóföld, 88 négyzetföld, havi bér 50 pengő, tenesst-ut 119. Bevezeve viz, villany. Értekezni Szabadság-tér 23 Strauch. 725

BUTOROZOTT szoba kiadó. Apafi-utca 121 szám. 721

BUTOROZOTT szoba kiadó, ágynemű nélkül. Döbrentei-utca 2, I. emelet, ajtó 10 szám. 804

OTTHONRA vágyó becsületes férfi lakást kaphat. Kötő-u. 6. 4-6-ig. 790

Különfélék

FELHIVJUK a kolozsvári állomás környékén, továbbá a Papiálván, valamint a környékbeli községekben lakó egyéneket, akik az Albina Közraktár Kereskedelmi Rt. Baross-tér 4-5 szám alatti raktártelepéről, valamint a Kemény Gábor-u. 10-12 sz. alatti épületéből, berendezési tárgyakat, árucikkeket és „Intrepozítele Albina” jelzésű zsákokat vittek el, hogy azokat 48 órán belül az Albina Bank, Szabadság-tér 23 sz. alatti irodánkban 9-1 óra között beszállítsák szíveskedjenek. Mindazok ellen, akik felhívásunknak nem tesznek eleget — és akiket nagyrésztben személyesen ismerünk — bírósági eljárást fogunk indítani Albina Közraktár Kereskedelmi Rt. Kozzsvár, Szabadság-tér 23 sz. 807

MAGANOS, idősebb asszony korcsmá- hoz társnak kerestetik, lehet vidéki is. Cim a kiadóban. 779

MASSZIROZÁST vállal házaknál, képzett masszírozónó. Cim a kiadóban 803

MIKES-utca 16 számu ház volt házfelügyelője saját érdekében azonnal közölje címét Zélig, Malom-utca 8. órásholtban. 815

FIATAL, csinos elvált asszony keresi komolyabb új ismeretséget, mivel szabadidejét eltölthetné... Leveleket „Elli” jel-igére a kiadóba. 776

JÖMENETELÜ, kisebb fűszerüzlethez pénzes társat keresek. Cim: Kiss József, Szentegyház-u. 4. 706

CSIPERKEGOMBA (Champignon) téli és nyári termeléséhez pincével rendelkező társ keres etik. Tordai-ut 22, Babág. 809

LYÁNAK levele van a kiadóban, kérem sürgősen átvenni. 775

ÜZLETBERENDEZÉSEK javítását és mindennemű asztalos munkát vállal. Pál József asztalos Dohány-utca 18. 713

BÉKÉSCSABARA utazó egyén szíves jelentkezését kérem egy odacímzett nyitott levél átadása céljából. Fíradságot díjazom. Török Ferenc Hősök-tere 20. 724

NEGYSZOBÁS, összkomfortos lakás kiadó. Erzsébet-ut 32. 751

BELL Gyula vasöntőde és gépműhelye megindult, vállal minden szakmába vágó dolgot jutányos áron. 745

HARISNYASZEMFELSZEDÉST és stoppolást szakszerűen vállalok. Árpád-ut 43. 757

ZSIBÓRA oda- és visszautazókat keresek egy kisebb ügy elintézésére. Megbi- zást díjazok. Katona Sámuelné, fehérnemű- varroda Kolozsvár, Szabadság-tér 23 sz. (Vlt Mátyás király-ter.) 664

ADORJÁN Dezső és János mindennemű kályhás munkát újból vállal Hidelvei-u. 9. 679

Férfi-fehérnemű készílést
vállalok hozott anyagból.
Hunyadi-tér 17 szám. VEGH R. E.

FELHÍVÁS! A kolozsvári városi Vízmű- vek igazgatósága felhívja mindazon régi, nem törvénybe ütköző okok miatt eibocsá- tott alkalmazottait, kik visszavételükre igényt tartanak, hogy ügyük megvizsgálá- sa céljából azonnal, de legkésőbb 1945. jan. 1-ig jelentkezzenek. 658

FUVAROZÁST garantáltan vállal a Ma- gyar Fuvárosok régi szállítövállalata. Szé- chenyi-ter 20. 659

KALYHARAKÁST, átrakást, javítást, seprést kevés tüzelőre készítik. Molnár Pál, Pata-utca 48. 554

MUNKÁSMOZGALOM

A Szakszervezeti Tanács a „Gladys”- cipőkrémgyár munkásainak munkabérét a következőképpen állapította meg: Szakmunkások legkisebb órabére 3:50, legnagyobb 5 pengő. Betanított munkások legkisebb órabére 3, segéd munkásoké 2:50 pengő. A tisztviselők munkabérét a munkások 3 kategóriájának megfelelően, havi 200 munkaóra díjában állapították meg. Vitis esz- tekben az üzemi bizottság dönt. A szak- szervezet és Szakszervezeti Tanács közbe- lépési jogát elismerték.

A Vendéglátó Iparosok Szakszervezete munkásainak munkabérét a következőkép- pen állapította meg: A szakácsok volt 300-400 pengős havi fizetését 600-900 pengőre emelte, ugyancsak a cselédség teljes ellátásán kívüli 180 200 pengőjét is fel- emelte 280-300 pengőre. A pincéknek ezentul a számlákhoz az eddigi 10-15 százalék helyett, 15-20 százalékot fogtak hozzászámítani.

Szerkesztő BALOGH EDGAR
A szerkesztésért felel NAGY ISTVAN